

Przymus bezpośredni - formalne aspekty stosowania

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: środa, 11, wrzesień 2019 11:25

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 1122

Z okazji 25-lecia uchwalenia ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, Rzecznik Praw Obywatelskich przygotował szereg artykułów mających na celu, przybliżenie modelu stosowania opieki psychiatrycznej w Polsce. Dzisiaj prezentujemy państwu kolejny z nich.

Przymus bezpośredni jest działaniem podejmowanym przez osoby do tego upoważnione w stosunku do osoby z zaburzeniami psychicznymi wbrew jej woli. Wyróżniamy cztery formy przymusu bezpośredniego:

1. przytrzymanie – doraźne, krótkotrwałe unieruchomienie osoby z użyciem siły fizycznej
2. przymusowe zastosowanie leków – doraźne lub przewidziane w planie postępowania leczniczego wprowadzenie leków do organizmu osoby – bez jej zgody
3. unieruchomienie – obezwładnienie osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa
4. izolację – umieszczenie osoby, pojedynczo, w zamkniętym i odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu.

Zgodnie z art. 18 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, przymus bezpośredni można zastosować wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi czy chorej psychicznie, wtedy kiedy pacjent dopuszcza się zamachu na zdrowie swoje lub innej osoby, działa przeciw bezpieczeństwu powszechnemu, kiedy w sposób gwałtowny niszczy lub uszkadza przedmioty znajdujące się w jego otoczeniu, lub poważnie zakłóca lub uniemożliwia funkcjonowanie szpitala psychiatrycznego.

Decyzję o zastosowaniu przymusu bezpośredniego podejmuje lekarz, który określa rodzaj zastosowanego przymusu oraz osobiście nadzoruje sposób jego wykonania. W wyjątkowych sytuacjach decyzję o zastosowaniu przymusu bezpośredniego może podjąć także pielęgniarzka.

Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego uprzedza się o tym osobę, wobec której środek ten ma być podjęty. Przy wyborze środka przymusu należy wybierać środek możliwie dla tej osoby najmniej uciążliwy, a przy stosowaniu przymusu należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro tej osoby. Jednocześnie tej osobie należy odebrać przedmioty, które mogą być niebezpieczne dla życia lub zdrowia jej albo innych osób, są to np.: przedmioty ostre, okulary, protezy zębowe, pas, szelki, sznurowadła i źródło ognia.

Początkowo przymus stosuje się na 4 godziny, a następnie w razie potrzeby może on być przedłużany na kolejne 6-godzinne okresy i powinien trwać tylko do ustania przyczyny jego stosowania. Co oznacza, że nie można formy tej w żadnym wypadku nadużywać.

Źródło: [RPP](#)